

2. Szám.

Szapáry
József,
Géza és
a Weisz
Ignác,
Kornél,
és Béla,
Rebeka,
Anke, Bu-
Gyula,
ann Sán-
Ferencz,
a Ilonka,
ri, Siska
Géza és
Lingauer

számá-

siczman-
tenrik és
Aladár,
Anna és
Ella és
Scheidl
Emma,
Ignác,
gyi Er-
y Dezső,
és Béla,
Melanie,
n Irma,
Mariska,
ssburger

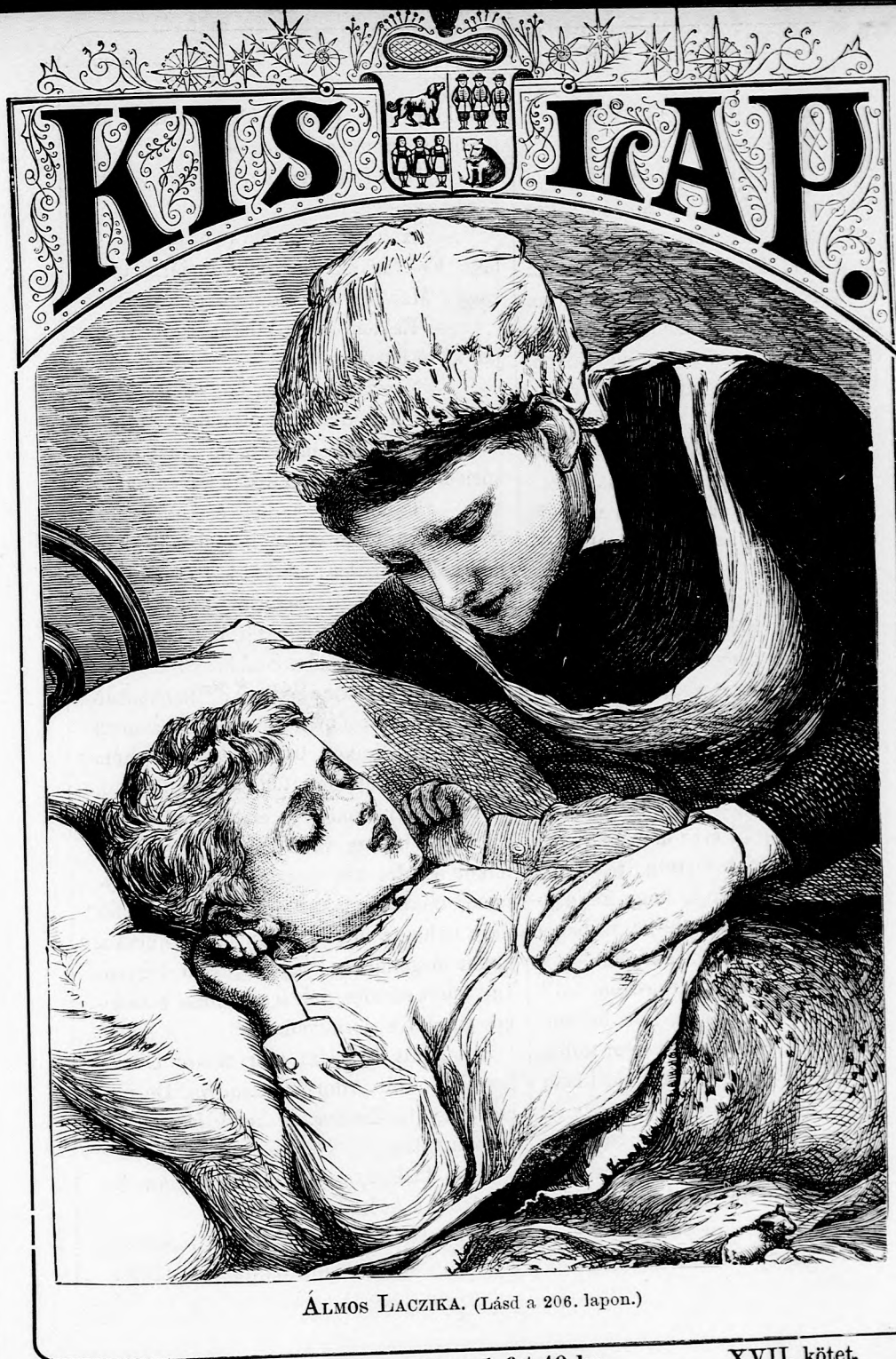
zámában
még be-
a. Weisz

kiknek
gy a lap

ok hasz-
k.

ula.

aeum-épület
rsulat.

ÁLMOS LACZIKA. (Lásd a 206. lapon.)

13. szám. — 1879. Ara negyedévre 1 frt 40 kr.

XVII. kötet.

A KAKUK-ÓRA.

— Elbeszélés. —

(XII. Folytatás.)

H, semmi baj, sőt inkább jó ujságot hozok. A nagymamácska holnap átkocsiz Borbála néniékhez s ott majd tudakozódik Dini urfi felől; aztán ha azt fogja hallani, hogy Dinike jól nevelt fiucska, hát megengedi, hogy ide járjon. Így aztán minden jó lesz, mert bizonyosan jó hirt fog hallani róla.

— Igen, de a nagymama mindig csak délután szokott kimenni a házból... s nem tér haza, mikorra nekem már ott kint kellene lennem, hogy Dinikével találkozam.

— Oh, hiszen az nem nagy baj; majd találkoznak holnapután.

— De az már nagy baj, szolt Adorján elkeseredve. Szegény kis Dinike holnap oda fog jönni és ha engemet nem talál, — oh, tudom, akkor nagyon szerencsétlen lesz és azután talán el sem jön többé soha sem!

A jó öreg Dorka erre már nem igen tudott mit felelni, csak biztatgatta, csititgatta a szomorkodó fiút, hogy majd jó lesz minden, most csak aludjék szépen s ne busuljon tovább, ne haragudjék.

— Hiszen én nem haragszom, szolt Adorján kissé lecsillapodva. De ha szegény jó kis Dinikére gondolok, nem tudok elaludni... hogy fog sirni, ha majd hiába keres! Szegény Dinike!

De bár mindig csak kis pajtására gondolt, nem sokára mégis elaludt s jó ideig aludt, midőn hirtelen oly érzésre rezzent föl, mintha valaki érintette, költögette volna. Figyelmesen hallgatózott

s csakugyan — egészen közel hallotta azt a jól ismert szárny-suhogást.

— Kedves Kakuk, te vagy itt? kérdé szeliden.

— Kakuk! Kakuk! hangzék a válasz. Én vagyok, kedves Adorján. Hogy vagy? Már rég nem találkoztunk.

— Ez nem az én hibám, szolt Adorján kissé boszusan.

— Nem is mondtam, hogy a te hibád s egészen ok nélkül heveskedel. Pedig a heveskedés soha sem vezet jóra, azt talán épen magadon tapasztalhattad. Nem igaz?

— Tudom is én, igaz-é, vagy sem! Nem is törődöm vele és téged sem akarlak hallgatni, ha csak leczkétetni tudsz, mikor én olyan boldogtalan vagyok.

— Boldogtalan? Ah, ah! és mi az oka boldogtalanságodnak?

— Minek mondjam el? Bizonyosan tudod... hiszen te küldted hozzám a kedves jó Dinikét. Oh, annyira örültem és úgy szeretlek, hogy hozzám küldted... de most már minden el van rontva.

— Dehogy van! Hiszen hallottam, mikor Dorka azt mondta, hogy a nagymama majd tudakozódní fog a kis fiu után és ha azt hallja, hogy derék fiucska, akkor megengedi, hogy pajtásod legyen. Így tehát minden jól lesz s nem szükséges mindjárt elcsüggedni.

— Hát itt voltál már, mikor Dorka beszélt? szolt Adorján bámulva. De furcsa vagy te, kedves Kakuk! Hiszen én nem láttalak.

— Tudom, szolt a kakuk kurtán. De én láttalak és hallottalak.

— Ha hallottál, akkor tudhatod, hogy nincs olyan jó rendben a dolog,

mint ir
odajön
leszek
gondol

Csak t
ne hol
akkor s

dani! I

dat és t

érintve

dal a m
Majd f

kedves
arra, h
fogja, f
birnád.

meg! sz

Ad
totta k
érezte, n
derékva
kellemes
fejét is

Ezz

repülve,
ágyból,
sen fekv
És olyan
legpuhá

kakuk.

mint mondod. Mert lásd, Dinike holnap odajön a kertbe és keresni fog s én nem leszek ott. Oh, sirnom kell, ha csak rá gondolok is!

— Az bizony egészen fölösleges. Csak tudtára kell adni Dinikének, hogy ne holnap jöjjön, hanem holnapután s akkor semmi baj.

— Tudtára adni! Könnyü ezt mondani! De hogy tegyem meg?

— Jöjj velem. Nyujtsd ki a karjaidat és fogj meg. Megfogtál?

— Meg! felelé Adorján, kezeivel érintve a kakuk puha tollait.

— No's hát fogd át mindkét karoddal a nyakamat és kapaszkodjál meg jól. Majd föl emellek.

— Ugyan, hogy beszélhetsz ilyet, kedves kakuk! Hiszen a kis ujjam is nagy arra, hogy a te piczi nyakadat körülfogja, fölemelni meg a fél kezemet sem bírnod.

— Ne okoskodjál, hanem próbáld meg! szólt a kakuk türelmetlenül.

Adorján engedelmeskedett, kinyújtotta karjait s nagy csodálkozására úgy érezte, mintha a kakuk nyaka legalább is derékvastagságu volna. És olyan puha, kellemes volt, hogy nem állhatott ellen, — fejét is ráhajtotta.

— Igy jól van, szólt a kakuk.

Ezzel szétterjeszté szárnyait s fölrepülve, Adorjánt is úgy emelte ki az ágyból, hogy egész hosszában kényelmesen fekve találta magát a kakuk hátán. És olyan pompás fekvés esett ott, mint a legpuhább ágyban.

— Kényelmesen fekszel? kérde a kakuk.

— Oh, nagyon.

— És nem félsz, hogy leesel?

— Nem . . nem félek.

— Nem is kell félned, mert le nem eshetnél, még ha akarnál sem. Most tehát indulhatunk.

— Hová?

— Először is ki a kéményen át a szabadba.

— De hiszen ott ki nem férünk . . már legalább én nem. Minap éppen nézgettem a kéményt, olyan szűk, hogy a fejem is alig férne bele. Így szétnyújtózva meg már éppen szó sem lehet róla.

— Majd meglátjuk, csak bizd reám. Most hunyd be a szemeidet . . egy . . . kettő . . . három! Előre!

Adorján behunyta szemeit azután nem érzett semmit, csak a kakuk hangját hallotta:

— Nos, hát nem fértünk ki? Nézz körül!

Adorján fölnyitotta szemeit. Hol voltak?

Fönn a magasban, az ódon kastély legmagasabb csucsán is fölül lebegve a légtérben s alattuk sötét, csöndes volt minden. Adorján egészen megzavarodott.

— Kedves kakuk, mi történt velünk? Én nem értem . . Én lettem egészen piczike, vagy te nőttél most hirtelen oly nagyra, hogy elférek a hátadon? És hogy jöttünk ki a szűk kéményen?

— Sohse törd rajta a fejedet. Csak helyezkedjél el egészen kényelmesen, aztán hunyd be a szemedet, hogy ne szédülj. Mert magasan és sebesen fogok repülni.

— Hová?

— Már nem tudod? Hát nem Dinikéhez indultunk?

— Oh, ez pompás lesz! Milyen jó vagy te, kedves kakuk!

— Jól van, jól! Most feküdjél esőndesen, tartsd behunyva szemeidet és csak akkor nyisd föl, mikor én mondom. Egy . . . kettő . . . három!

Adorján behunyta szemeit s valami csodálatosan kellemes érzés fogta el, amint a kakuk tova lebegett vele. Nem volt álmos, nem is aludt és mégsem volt ébren. Inkább mámorosnak érezte magát s csak akkor rezzent föl, mikor a kakuk így szólt:

— Megérkeztünk. Most állj a magad lábaira.

Adorján szétnézett s csinos szobácskában találta magát. A szoba egyik végében ágy állott s az ágyban egy fiúcska feküdt esőndesen szenderegve. Dinike volt, igazán Dinike! Boldog álmában félig mosolygott, mintha valami kedves dolgot látott volna. Adorján lábujjhegyen odalopódzott az ágyhoz s már épen szólani akart, midőn a kakuk halkán inté:

— Ne költsd fel, hanem sugd a fülébe, amit mondani akarsz neki. Ő majd megérti, ha elébb én szóltam neki. Figyelj!

S a kakuk halk, kellemes hangon háromszor kiáltá:

— Kakuk! Kakuk! Kakuk! Dinike figyelj!

Erre a kis fiú arcza hirtelen megváltozott. Nem nyitotta föl szemeit, de látzott, hogy figyel, mit fog hallani.

— Bizonyosan azt hiszi, hogy álmodik, gondolá Adorján, azután lehajolva,

Dinike fülébe sugta: Kedves Dinikém, holnap délután ne jőjj hozzám, mert nem fogok eljöhetni. De majd holnapután bizonyosan találkozunk.

— Jól van! suttogá Dinike.

Aztán kinyújtotta kezecskéit Adorján felé s megölelte, de szemeit ki nem nyitotta. Karjai aztán visszahanyatlottak s halkán még azt suttogá:

— Nagyon álmos vagyok.

Aztán mélyen elaludt.

— Így! szólt a kakuk. Most már mehetünk. Fogózzál ismét a nyakamba, hunyd be a szemeidet és induljunk.

— De, kedves kakuk, engedd meg, hogy most majd szétnézhessek, ha majd a magasban röpülünk. Nem fogok széldülni . . . s úgy szeretném látni hogyan röpülünk.

— Jól van; csak addig hunyd be a szemedet, míg a keményen át ismét ki jutunk . . . mert korom eshetnék belé.

Adorján elfoglalta helyét a kakuk hátán és behunyta szemét; aztán érezte, amint a kakuk a szűk kéményben fölfelé emelkedik, majd szabadabb levegőt érzett s aztán a kakuk megszólalt:

— Kakuk! kakuk!

Adorján fölnyitotta szemeit, szétnézett és — ágyában fekvé találta magát. Mosolyogva gondolá:

— Ármányos kakukja! Megint kifogott rajtam! Azt hittem, még csak épen hogy kijutottunk Dinike szobájából s már itthon is vagyok. De jtszen tudom és jól, hol jártunk; most már rendben van minden.

(Vége következik.)

Jó
V
M
M
V
A
A
C
A
E
D
A
P
»E
—
K

A KIS KAKAS GYÉMÁNT FÉLKRAJ CZÁRJA.

JÓL van no! Ha már oly nagyon
Vágytok egy szép kis mesére,
Mig ez orsót tele fonom
Mondok egyet, — figyeljetek!

Volt egyszer egy szegény asszony,
Annak volt egy kis kakasa.
Csak keresgél, csak kapargál
A kis kakas a szeméten.
Egyszer talál egy gyönyörű
Drága gyémánt félkarajezárt.
Arra megy a muszka császár,
Parancsolja neki mindjárt:
»Ide azt a félkarajezárt!«

»Hogyne adnám! Nem adom én!«
— Veti vissza a kis kakas —
Kell az a gazd'asszonyomnak.«

Muszka császár nem tágitott,
Elrabolta erőszakkal.
Hazavitte, be is tette
Egy nagy kincses kamarába.

A kis kakas megharagudt,
Felszállott a muszka császár
Kerítése tetejére
S onnan kezdi kiabálni:
— Kukuriku, muszka császár!
Add vissza, mit elraboltál,
Drága gyémánt félkarajezárom.
Muszka császár, hogy ne hallja,
Szobájába szalad rögtön.
A kis kakas, kapja magát,
Felrepül az ablakába
S kiabálja nagy fenszóval:
— Kukuriku, muszka császár,
Add vissza, mit elraboltál,
Drága gyémánt félkarajezárom.
Muszka császár megharagudt
S oda szól a szolgálónak:
Eredj, szaladj te szolgáló,
Fogd meg, csipd meg a kis kakast
És vedd bele a nagy kutba.

A szolgáló meg is fogta
S a nagy kutba bevetette.
A kis kakas pedig így szólt:
— Szídd fel begyem a sok vizet!
Szídd fel begyem a sok vizet!
És a begye szótfogadott.
A kis kakas megint felszáll
Muszka császár ablakába
S ott kiabál nagy fenszóval:
— Kukuriku, muszka császár!
Add vissza, mit elraboltál,
Drága gyémánt félkarajezárom.

Muszka császár megharagudt
S oda szól a szolgálónak :
Eredj, szaladj, te szolgáló
Fogd meg, csipd meg a kis kakast,
Vesd egy tüzes kemenczébe.

A szolgáló meg is fogta
S bevetette a kis kakast
Tüzes, égő kemenczébe.
A kis kakas pedig így szólt :
Begyem, ereszd ki a vizet,
Hadd oltsa el ezt a tüzet !
Begyem, ereszd ki a vizet,
Hadd oltsa el ezt a tüzet !
Amit kívánt, meg is történt.
Ekkor megint csak felszáll a
Muszka császár ablakába
S kiabálja nagy fenszóval :
— Kukuriku, muszka császár !
Add vissza, mit elraboltál
Drága gyémánt félkrajczárom.

Muszka császár még dühösebb
S oda szól a szolgálónak :
Eredj, szaladj te szolgáló,
Fogd meg, csipd meg a kis kakast
S vesd bele a méhes kasba,
Hadd csipjék meg a darazsak !
A szolgáló meg is fogta
S méhes kasba bevetette.
A kis kakas ott se szepeg,
Ott is mondja mondókáját :
Szídd fel begyem a sok darázst !
Szídd fel begyem a sok darázst !
És a begye szót fogadott.
Akkor megint csak felszáll a
Muszka császár ablakába
S kiabálja nagy fenszóval :
— Kukuriku, muszka császár !

Add vissza, mit elraboltál,
Drága gyémánt félkrajczárom.

Muszka császár már nem tudta :
Mit tegyen a kis kakással
S megint szól a szolgálónak :
Eredj, szaladj te szolgáló,
Hozdd ide azt a kis kakast,
Hadd dugjam a kebelembe' !
A szolgáló meg is fogta,
Muszka császár be is dugta
Haragosan kebelibe.
A kis kakas pedig így szólt :
Begyem, ereszd ki a darázst.
Hadd csipje meg az oldalát !
És a begye szótfogadott.

Muszka császár csak felugrik
S jajgatni kezd keservesen :
Jajjajjajjaj ! hogy az ördög
Vigye el ezt a kis kakast !
Vigyétek el szemem elől
Be a kincses kamarába.
Keresse meg, vigye el a
Maga gyémánt félkrajczárját.

A kis kakast be is vitték
A nagy kincses kamarába
S ott is mondja mondókáját :
Szídd fel begyem ezt a sok pénzt !
Szídd fel begyem ezt a sok pénzt !
És a begye szótfogadott.
Muszka császár sok kád pénzét
Egy betüig mind felszitta.
Hazavitte, odaadta
Jószivü gazd'asszonyának
S gazdag asszony lett belőle —
Maig is él, ha meg nem halt.

A GYÖNGYIKE.

— Dán mese. —

ALLGASSÁTOK meg ezt a kis történetet.

Künn a mezőn, az országut mellett, egy kis házikó állott, mely kétségkívül nektek is szemetekbe tűnt. Előtte egy kis virágos kert van, zöld kerítéssel; nem messze innen az árok partján, puha pázsiton kis gyöngyike virágzott. Hála a napnak, mely ép úgy melengeté sugaraival, mint a nagy és diszes kerti virágokat, perczről-perczre jobban fejledezett.

Egy szép reggel egészen kinyilva, fehér, fénylő kis szirmaival egy sugaras napocskához hasonlított. Keveset törődött vele, hogy észrevegyék a fü közt s hogy igénytelen szegény virágnak tekintik. Meg volt elégedve, kéjjel szívá a nap melegét s hallgatá a levegőben szálló pacsirta énekét. Tehát a kis gyöngyike boldog volt, mint egy ünnepnapon, pedig csak hétfő volt. Mig a gyermekek, az iskola padjain ülve, leczkékiket tanulgatták, addig ő zöldelő tövén ülve, a természet szépségéből tanulta Isten jóságát s úgy tetszett neki, hogy mindazt, amit hallgatva érezett, a kis pacsirta tökéletesen kifejezte vidám énekével. Ezért némi tisztelettel tekintett a boldog madárra, ki dalolt és repült, hanem épen nem sajnálta, hogy maga is nem tehet hasonlóan.

— Látok és hallok, gondolá, a nap melegit s a szellő átölel. Oh! vétkezném, ha panaszkodnám.

A kerítésen belől egy sereg büszke és előkelő virág állott; minél kevesebb

illatuk volt, annál jobban fenhoradták fejöket. A basarózsák fölfuvalkodtak, hogy nagyobbaknak tünjenek föl, mint a rózsák; pedig nem a nagyság teszi a rózsát. A tulipánok színeikkel pompáztak s kevélyen pöffeszkedtek; a szegény gyöngyikét arra sem méltatták, hogy egy pillantást vessenek rá, mig ez szegényke bámulva nézegeté őket, mondván:

— Mily szépek és czifrák! Az a gyönyörű madár bizonyosan meg fogja őket látogatni. Istennek hála, én is tanuja lehetek e szép látványnak.

És e pillanatban a pacsirta odaröpillt nem a basarózsákhoz és tulipánokhoz, hanem a gyepre, a szegény gyöngyike oldala mellé, ki örvendő felindulásában azt sem tudta, mit gondoljon.

A madárka ugrándozni kezdett körülte, ekkép dalolva:

»Mi lágy a fü! Oh! ez az aranyshivü, ezüst ruhájú kis virág!«

El sem lehet képzelní a kis virág boldogságát. A madár átfogta csőrével derekát, még énekelt egy keveset előtte, aztán visszazállt a kék égbe. Több mint egy negyed-óráig a gyöngyike nem volt képes magához térni izgalmából. Félig szégyenlősen, de szíve mélyén elbájolva nézett a többi kerti virágra. Ezek, miután tanui voltak megtiszteltetésének, át kellett hogy értsék örömét; de a tulipánok még feszesebben tarták magukat, mint előbb; pirosuló hegyes arczuk mérgüket mutatá. A basarózsák egészen fel-futták fejeiket.

Néhány percz mulva egy ifju lányka lépett a kertbe; a tulipánokhoz közeledett s egyiket a másik után levágta.

— Mily szerencsétlenség! kiálta felsóhajtva a kis gyöngyike; ez borzasztó; végök van!

S míg a lányka a tulipánokat szagatá, a gyöngyike örült, hogy ő csak kis mezei virág. Megköszönve Isten jóságát, s hálával telt, bezárta alkonyatkor szírmait, elaludt, s egész éjjel a napról s a kis madárról álmodott.

Másnap reggel, mikor a gyöngyike újra megnyitá szírmait a levegőnek és villogósságnak, fölismere a madárka hangját. De ennek a dala most szomorú volt. A szegény pacsirtának volt oka bánkódní; elfogták, kalitkába zárták s egy nyitott ablakba függesztették. Dalolt a szabadság boldogságáról, a zöldelő rétek szépségéről, s a levegőben tett régi utjairól.

A kis gyöngyike szeretett volna segélyére menni; de hogyan? Igen nehéz dolog volt. Részvéte, melyet a szegény fogoly madár iránt érzett, egészen elfeledteté vele szép környezetét.

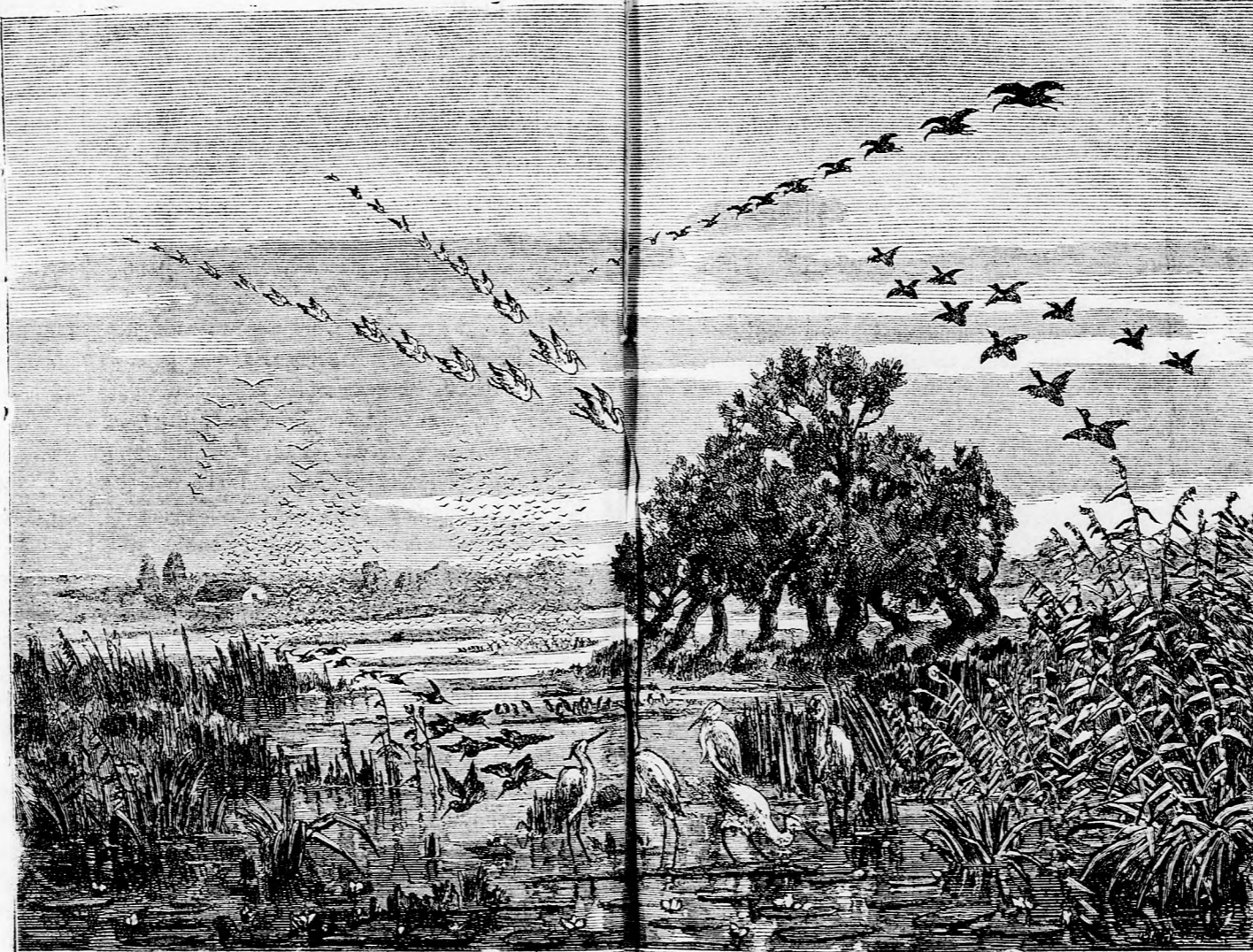
Egyszerre két kis fiu lépett a kertbe. A gyöngyike felé fordultak, ki meg nem foghatá, mit akarnak.

— Itt jó darab gyeppet szelhetünk a pacsirta számára, szólt az egyik fiu,

mélyen bevágott a gyöppe és kezdte kihalítani a kis virág körül.

— Tépd le azt a virágot! mondá a másik.

E szavakra a gyöngyikét remegés

MADARAK KÖLTŐJE (Lásd a 203. lapon.)

fogta el. Letépetni, annyi mint életét veszíteni; s pedig sohasem áldotta oly nagyon lételet, mint e pillanatban, midőn remélte, hogy a gyeppel együtt a fogoly pacsirta kalitjába juthat.

— Nem; hagyjuk ott, felelt a nagyobbik; jó helyen van.

Megkimélték tehát s a pacsirta kalitkájába jutott.

A szegény madár, keservesen panaszkodva fogságában, szárnyaival verdesé kalitja vasrácsát.

A kis gyöngyike, bármint szerette volna, egy vigasztaló szót sem intézhetett hozzá.

Igy telt el a reggel.

— Nincs többé vizem, kiálta fel a fogoly; mind eltávoztak, anélkül, hogy egy csepp vizet hagytak volna számomra. Torkom száraz, ég; borzasztó lázam van, szomjan veszek! Jaj! Így kell hát meghalnom, távol a ragyogó naptól, távol a zöld mezőtől, s a teremtés minden gyönyörűségétől!

Azzal csörét a haramtos gyepebe sülyeszté, hogy kissé fölüljön. Tekintete a kis gyöngyikere esett.

Szegény kis virág, te is el fogsz itt veszni! Cserébe a világért, mely rendelkezésemre adott, néhány fűszalat és téged adtak társaságul! Te eszembe juttatod mindazt, amit elvesztettem!

— Ha megvigasztalhatnán! gondolá a gyön-

gyike, képtelen levén a legkissebb mozdulatra.

E közben az illat, melyet kilehelt, erősebb volt mint rendesen; a madár észre vette ezt, s bár a szomj lankasztá s ezért egymásután volt kénytelen kiszagatni minden fűszálat, őrizkedett a virágot érinteni.

Eljött az est; senki sem jött, hogy egy csepp vizet hozzon a szerencsétlen pacsirtának. Ekkor kiterjeszté szárnyait s egy mélabús dalocskát zengett. Kis fejét a virágra hajtá, s szive a vágytól és fájdalomtól megrepedve, megszűnt verni. Eszomoru látványra a kis gyöngyike nem volt képes mint tegnap, becsukni szirmaiát hogy elszenderegjen; bánattól betegen csüggedt a földre.

A kis fiuk csak másnap tértek meg. A holt madár láttára könnyekre fakadtak s számára gödröt ástak. Testét, szép piros dobozban temették el s behantolt sírjára rózsalevelet hintettek.

Szegény madár mig élt és dalolt, kalitjában feledték s éhen hagyták veszni: halála után megsiratták.

A gyepet és a gyöngyikét az országút porába lökték; . . senki sem gondolt arra, ki a kis madarat oly gyöngéden szeretete s végső percében vigasztalta!

A DOBSINAI JÉGBARLANG.

(Képekkel a 201., 205. és 208. lapokon)

SZÉP magyar hazánkban sok a természeti ritkaság, melyet messze földről jönnek megbámulni az idegenek. E nevezetességek egyike az a jégbarlang is, melyet most több rajzban mutatok be nektek. Ez a szép bérczes fölvidéken, Dobsina városa közelében van és még alig mult tíz esztendeje, hogy fölfedezték.

Vadászok, favágók, kik az erdőben jártak, rég ismertek egy mélyedést a hegyek közt, hol a legforróbb nyári időben is jeget találtak; de ezzel nem igen törődtek. Egyszer egy vadász ismét arra járt és épen e jég mellett pihent meg. Eszrevette, hogy egy kis lyuk van a jégtömegben s csupa tréfából belelőtt, — és ime, nagy meglepetésére a lövésre messziről, igen mélyről felelt a visszhang.

— Itt nagy barlangnak kell lenni! gondolá.

Néhány nap mulva több emberrel visszatért e helyre. Hoztak magukkal köteleket, fáklyákat, csákányokat s elhatározták, hogy kikutatják, mi van ott a mélyben. Behatoltak és csakhamar bámulva és örvendő látták, hogy egy nagy-szerű barlangot fedeztek föl, amelyhez hasonló kevés van a földön. Hosszu folyosók, roppant termek vannak ott a föld alatt, de milyen termek! A falak, a tetőzet, csupa jég s a nagy termekben a legcsodálatosabb alakok — mind csupa jégből. Egyik helyen pl. messziről lugast vél az ember látni és ha közel jut, nagy jégszklát talál; máshol nagy zuhatag tűnik szembe, — csakhogy a zuhatag nem mozdul helyből, nem zuhog, mert meg van fagyva. Egyik alak elefántot, a másik kápolnát, szöszéket mutat s a fáklya fénye ezerszeresen verődik vissza a csillogó jégről, úgy hogy a látogató azt hiszi, hogy valami tündérországba jutott.

És a jég e barlangban nem olvad el soha. Nyáron át is csipős hideg van bent, télen pedig megfordítva, a barlang melegebb, mint kint a szabad levegő, mikor a csikorgó fagyok járnak.

A tudósok már bejárták és megvizsgálták e ritka természeti tüneményt s mások is évenként százan meg százan látogatják meg, hogy gyönyörködjenek benne.

MADARAK KÖLTÖZÉSE.

(Képpel a 200—201. lapokon.)

MÉG derülten süt a nap, még zöldel a mező és az erdő, de ha kisétálunk, mégis észrevesszük, hogy vége a nyárnak, itt az ősz és közeledik a zord, hideg tél az ő zuzmarájával. Nemcsak a fák kezdik hullatni leveleiket, hanem az erdő-mező lakossága is nagyon megritkult, mert a szárnnyasok már elköltöztek tőlünk messzire, melegebb országokba.

Láttatok-e már költöző madarakat? Aki falun lakik, a nyár végétől fogva sokszor láthatja, mert sokfajta madár van, mely nem szereti a hideget, tehát idejekorán gondoskodik, hogy a tél itt ne lepje meg. A fecske, gólya, gém, daru, vad lud, vad galamb, stb. mind vándormadarak. Télen át szegények mit is csinálnának, mikor a föld megfagy, magas hó borít el mindent s nem találnának sehol eledelt? Csodálatos ösztönük meg-sugja nekik, mikor már az ősz közeledik s ekkor szépen összegyülekeznek, hogy együtt induljanak a nagy utra. Minden vidéknek van egy-egy olyan helye, a hol a különböző madarak egybesereglenek s aztán megindulnak dél felé.

A gólyák, darvak, gémekek mindig háromszög alakú csoportban röpködnek; elől röpköd a vezető, utána, mint egy óriási V. betű két ága, a többi. Rendesen nagyon magasán röpködnek s nappal alig pihennek meg, csak este szállnak le a folyók, mocsá-

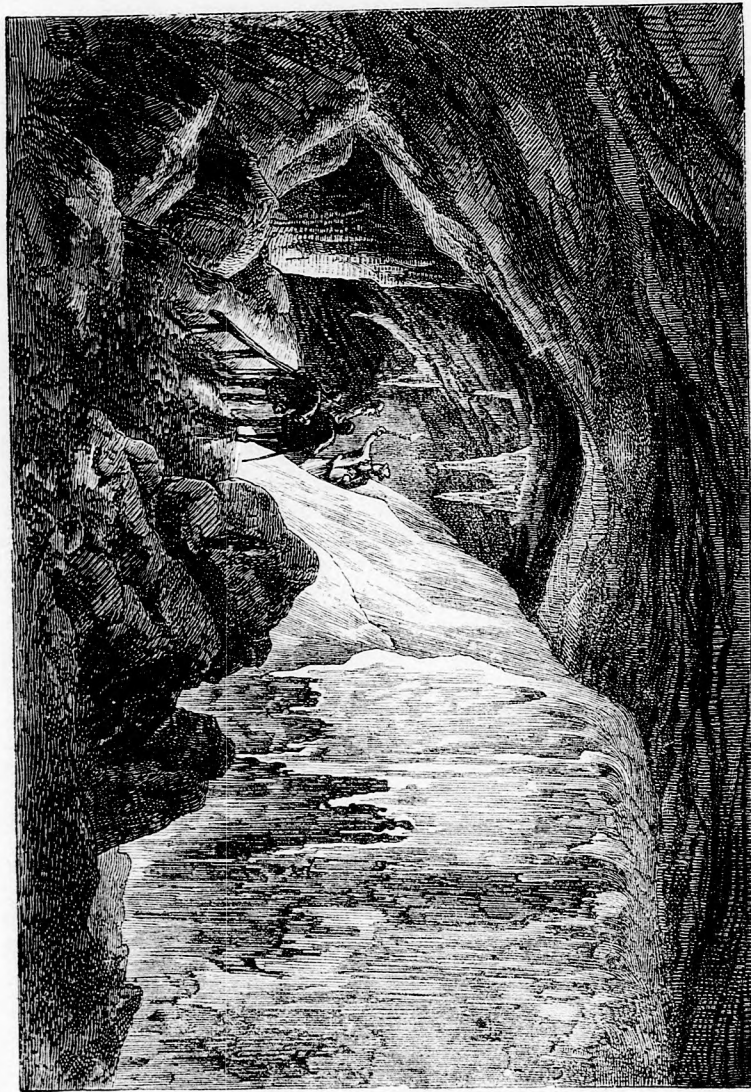
rak partjára. Némely madarak csak Olaszországba költöznek, de mások keresztül röpködnek a tengeren és Afrikában töltik azt az időt, míg nálunk hideg van. A nagy utban bizony sok elpusztul és sokat szét-tépnek ragadozó madarak is, mikor a szegény vándorok fáradtan, elgyöngülve megérkeznek a messzi idegen országokba.

Mikor aztán nálunk a tavasz ismét beköszön, ott a távol országokban megint összegyűlnek a vándormadarak és újból utra kelnek, hogy visszatérjenek hozzánk. Mert itt nálunk van ám az ő hazájuk, itt raknak fészket, itt költik ki tojásaikat, itt nevelik is föl kicsinyeiket. Csak azért távoznak el, hogy a zord időszak alatt meg-élhessenek, azután pedig hazakiváncsoznak.

Mikor tehát látjuk a költöző madarakat, nem bucsuzunk el tőlük örökre, hanem csak azt mondjuk nekik: a viszontlátásig!

KÉPREJTVÉNY.

A DOBSINAI JÉGBARLANG. *Abeyirvis.* (Lásd a 202. lapon.)

A DOBSINAI JÉGBARLANG. A »lugas.« (Lásd a 202. lapon.)

A TÜZOLTÓK.

— Szavalmány. —

ALÁNG piroslik fönn az égen,
Hangzik a tűzoltók zaja,
A mint robognak gyors szekéren
És trombitálnak tra-ra-la!

A sötét éjben rémes e fény;
A zajra a nép fölriad,
Tűz van! kiáltják uteszazerte,
Hogy tudja minden: kicsi, nagy.

Fut a népség — s a vészharang is
Meg-megkondul haragosan,
Egy, kettő, három — bum-brum-bum-brum!
Ez jelzi a vést, merre van.

A város végén egy nagy gyárnak
Kigyuladt a házfödele;
A tűzoltóknak lesz ma dolga, —
Izzadni is fognak bele!

Egyik csövet tart a kezében
A mely föcskendi a vizet;
A tűz s a viz most hajba kapnak,
S mindegyikök szörnyen sziszeg.

A másik létrán, meg kötélén
Mégmászsa a magas falat,
— No ennek is jobb volna otthon! —
De ő nem fél, bátran halad.

Többen a gyárból hordanak ki
Mindent, ami még menthető;
Jaj Istenem! nagy ropogással
Összeomlott a háztető.

A viz mostan erőre kapva
Elfojtja lassan a tüzet;
A nép eloszlik s mondogatja:
Ez volt aztán az ütközet!

A tűzoltók is kormos arcczal
Visszarobognak tra-ra-la!
Jó éjszakát, derék legények!
Övék az éj diadala.

Károly bácsi.

ÁLMOS LACZIKA.

(Képpel a czimlapon.)

RÉG fenn van már mindenki a házban,
Boczi, bárány már jól is lakott kint
a mezőn, a szomszéd Gazsi bácsi kis And-
riskája már épen szedegeti össze könyveit,
hogy elinduljon iskolába, — és Laczika,
a lusta Laczika még mindig alszik.

A másik szobában mamácska várja
a reggelivel, várja, várja, de csak hiába
várja, Laczika még mindig alszik. Ugyan
hogy lehet már ennyit aludni!

Az igazat megvallva, nekem úgy
látszik, hogy Laczika bizony nem is alszik.
Nem biz ő, hanem lustálkodik s azon
töri behunyt szemmel a fejét, mi jobb:
reggelire jó kávécskát inni és aztán
elmenni iskolába, vagy nem reggelizni, de
nem is menni iskolába, ami úgy volna
lehetséges, ha úgy tenné magát, mintha
nagyon, nagyon mélyen elaludt volna.

Bizony félek, hogy Laczika inkább
lemondott volna a reggeliről s a sok gon-
dolkodásban igazán újból elaludt volna.
Hajh! csakhogy lusta kis barátunk a
mama nélkül csinálta számadását. A
mamácska, mikor már megsokalta a vára-
kozást, beküldte Juczit, a szobaleányt,
hogy rázza föl az álmos tászkát.

— Tessék fölkelni, Laczika, mert
elkésik az iskolából.

Laczika meg sem mozdult. De Juczi
nem volt rest és egyenesen a vizes kancsó
felé indult, hogy egy kis hideg zuhanyt
öntsön Laczika nyakába. Ezt már azon-
ban be nem várta a kis lusta, hanem
kiugrott az ágyból és felöltözködött. Aztán
elment az iskolába s mikor már ott volt a
jó pajtások közt, olyan jól érezte magát,
hogy eltökélte magában: soha sem ma-
rad el közülök merő lustaságból.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XVII. köt. 10-ik számában közölt földrajzi rejtvény megfejtése:

„Dardanellák“

Helyesen fejtették meg: Pollák Rebeka, Hugó és Béla, Siska Erzsike, Weisz Lajos, Szentirmay Béla, Nyári László, Balassovics Alice, Várady István.

*

A »KIS LAP« XVII. köt. 10-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Spalato. Páratlan.“

Helyesen fejtették meg: Nagy Elek, Pollák Rebeka, Hugó és Béla, Poszvék Nándor, Siska Erzsike, Zako Emma, Reicher Irma és Paulovics Amália, Tihanyi Albert, Csávósy Gizzi, Straszburg-r Malvina és Emil (részben.) Szentirmay Béla, Viczián Mariska, Géza és Bercezi, Nyári László, Füller Irma és Gizella, Wittenbarth Izidor, Bobunyk János, Várady István, Kann Gyula, Grün Irma, Scherer Annácska.

*

A »KIS LAP« XVII. köt. 9-ik számában megjelent szövegrejtvény megfejtését utólag még beküldték: Simonyi Ilona, Friedmann Szeréna és Ilonka, Mátyus Klótild, Scherer Annácska, Grün Irma, Balassovich Alice.

Kis olvasóimhoz!

Ez az utolsó szám ebben az évnegyedben, de nem mondunk búcsút egymásnak, mert, tudom, továbbra is mindnyájan együtt leszünk. Csak azt akarom előre

megsugni, hogy az új évnegyedben ugyanattól a szerzőtől, aki „Az arany serleg“ című elbeszélést írta, egy újabb, érdekes elbeszélést közlök s hogy még érdekesebb legyen, számos szép rajzot is készíttettem hozzá. Azt hiszem, hogy ez elbeszélés, melynek címe

„Az ezüst huszas,“

ily módon kétszeresen meg fogja nyerni tetszésteket.

A rajzokról szólván, egy változtatást is meg kell említenem, melyet, számos kis olvasóm kérésének engedve, az új évnegyedben tenni fogok. Majd minden héten kapok panaszt kis olvasóimtól a „Kis Lap“ című lapjának színezése miatt, mely az eredetileg művészi szép rajzot sokszor elrontja. El kell ismernem, hogy ez csak ugyan sokszor igaz. Forgó bácsi csak arról gondoskodhatik, hogy a rajz szép legyen; a lap szétküldése miatt a színezésnek nagyon gyorsan kellett történnie s így a színező elhamarkodta a dolgot. Elhatároztam tehát, hogy a címképet többé nem színeztetem, hadd lássák kis olvasóim, mily szépek igazán, mily művésziek a „Kis Lap“ című rajzai. Meg vagyok győződve, hogy ezennel még nagyobb élvezettel fogjátok szemlélgetni.

A viszontlátásig! Üdvözlő hivatok

FORGÓ BÁCSI.

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez!

A folyó évnegyed végéhez közeledvén, kérjük a „Kis Lap“ t. előfizetőit, kiknek előfizetésük e hóval lejár, szíveskedjenek megrendelésüket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

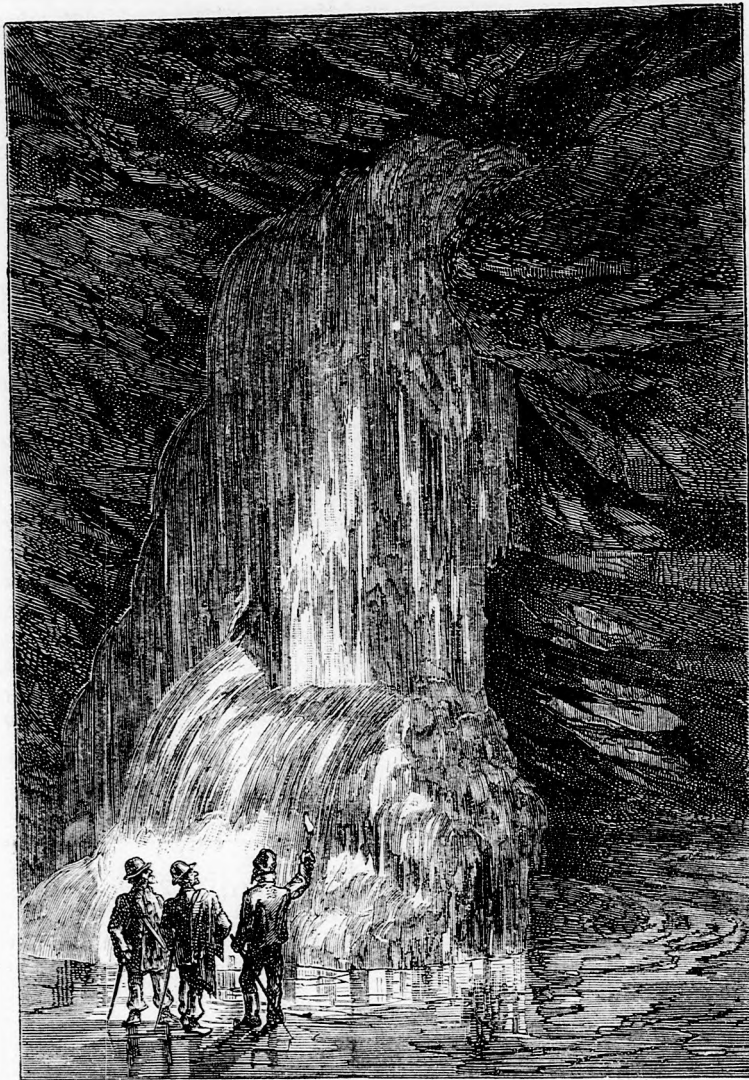
A „Kis Lap“ előfizetési ára:

Félévre 2 frt 80 kr.

Negyedévre 1 frt 40 kr.

Az előfizetési pénzek (melyek elküldésére legcélszerűbb a postai utalványok használatát) az Athenaeum kiadóhivatalához, Budapest, Ferenciek tere, 3 sz. intézendők.

A „KIS LAP“ kiadó-hivatala.

A DOBSINAI JÉGBARLANG. A zuhatag. (Lásd a 202. lapon.)

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere, 3-ik sz., Athenaeum-épület.
Budapest 1879. Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.